

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika zeleno-lijevog bloka

Zagreb, 31. ožujka 2022. godine

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosimo sljedeće

A M A N D M A N E

na KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PRIJAVITELJA

NEPRAVILNOSTI, drugo čitanje, P.Z.E. br. 242:

Amandman 1.

Na članak 3.

U članku 3. iza riječi „prijavljivanja nepravilnosti“ dodaju se riječi „i uklanjanja nepravilnosti“.

Obrazloženje: Smatramo da bi se, zbog toga što Zakonom uopće nije propisan način na koji se postupa nakon što se utvrde nepravilnosti i koji je način njihova uklanjanja, trebao propisati i način postupanja nakon utvrđenja nepravilnosti, kao i rokovi rješavanja, jer inače zakon neće postići svoj cilj.

Amandman 2.

Na članak 8.

U članku 8. dodaje se nova točka (4) koja glasi:

(4) Za vrijeme trajanja utvrđivanja nepravilnosti prijavitelju se ne može dati izvanredni ili redoviti otkaz.

Obrazloženje: Cilj zakona treba biti da se prevenira svaka mogućnost osvete prema prijaviteljima nepravilnosti, a ne da Zakon represivno djeluje tek kada se osveta dogodi. Zbog toga predlažemo da se konkretiziraju zlonamjerni postupci kroz unošenje dodatne odredbe zabrane izvanrednog ili redovnog otkaza tokom trajanja utvrđivanja nepravilnosti.

Amandman 3.

Na članak 9.

U članku 9., stavku (2), točki (f), iza riječi „financijsku sankciju“ dodaju se riječi „i opomene pred otkaz“.

Dodaje se nova točka (k) koja glasi:

(k) davanja poslovno uvjetovanog otkaza

Dosadašnje točke (k), (l), (m), (n), (o) postaju (l), (m), (n), (o), (p).

Obrazloženje: Smatramo da poslodavci često daju opomene pred otkaz ugovora o radu kako bi zastrašili radnika te isti uslijed toga odustaje od daljnjih prijava nepravilnosti. Poznato je da su poslodavci upoznati i s financijskim stanjem radnika pa se opomena pred otkaz može iskoristiti kao prijetnja ili ucjena. Također, potrebna je zabrana davanja poslovno uvjetovanog otkaza (tzv. tehnološki višak), jer poslodavci često koriste taj institut kako bi se prikrilo da zapravo daju otkaz radniku koji je prijavljivao nepravilnosti.

Amandman 4.

Na članak 10.

Dodaje se stavak 7 koji glasi:

7) Prijavitelj nepravilnosti neće se smatrati odgovornim za povredu poslovne, službene ili profesionalne tajne ako su klasificirani podaci sadržani u prijavi nepravilnosti dio dokaza ili indicija o počinjenim nepravilnostima.

Obrazloženje: Potrebno je jasno i decidirano propisati oslobođenje od odgovornosti od otkrivanja poslovne, službene ili profesionalne tajne ili bilo koje druge vrste klasificiranog podatka kada je takav podatak važan za dokazivanje nepravilnosti.

Amandman 5.

Na članak 20.

U članku 20., stavak (1), točka 2., podstavak b) broj 20% zamjenjuje se brojem 40%.

Stavak (3) briše se.

Obrazloženje: Ovim amandmanom želimo spriječiti da poslodavac imenuje povjerljivu osobu iz kruga bliskih osoba. Povjerljiva osoba mora biti nepristrana i objektivna osoba te stoga nije preporučljivo da poslodavac sam imenuje povjerljivu osobu, bez radnika.

Amandman 6.

Na članak 22.

U članku 22., iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5), koji glasi:

(5) Prijavu nepravilnosti radnik može prijaviti i na sva druga tijela poslodavca koja su po internim aktima poslodavca dužna i ovlaštena zaprimati prijave nepravilnosti, prijave koruptivnih radnji ili prijevara, kao što je povjerenik za etiku ili osoba ovlaštena primati i rješavati pritužbe vezano za zaštitu dostojanstva radnika.

Obrazloženje: Često radnici prijavljuju nepravilnosti i drugim tijelima kod poslodavca, što iz neznanja, a što i zbog činjenice da nema imenovane povjerljive osobe kod poslodavca ili istoj ne vjeruju. Stoga je potrebno proširiti krug osoba za podnošenje prijave nepravilnosti te na taj način proširiti i zaštitu zviždača. Zakonodavac upravo ovakvim uskim propisivanjem nadležnih osoba onemogućuje adekvatnu zaštitu.

Amandman 7.

Na članak 24.

U članku 24., stavku (2), točki 6., iza riječi „u skladu s ovim Zakonom“ dodaju se riječi „i o poduzetim radnjama otklanjanja nepravilnosti“.

Dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

(4) Radnik može prijaviti nepravilnosti i drugim tijelima ovlaštenima za postupanje prema sadržaju prijave, sukladno posebnom zakonu.

Obrazloženje: Ukoliko se navedeni amandman ne usvoji, nastala bi apsurdna situacija da ovaj zakon ne štiti zviždača koji je podnio kaznenu prijavu nadležnom državnom odvjetništvu i radi toga dobio otkaz. Direktiva niti na jednom mjestu ne spominje da treba postojati samo jedno unutarnje i samo jedno vanjsko tijelo nadležno za prijavu nepravilnosti (spominju se kanali prijavljivanja nepravilnosti).

Amandman 8.

Na članak 37.

Članak 37. briše se.

Obrazloženje: Cilj ovoga zakona nije represija prema prijaviteljima nepravilnosti, nego prevencija i zaštita prijavitelja nepravilnosti. Uostalom, nigdje nije navedeno kako će se utvrđivati da je prijavitelj nepravilnosti znao da su informacije neistinite te tko isto utvrđuje. Ovako formuliran članak omogućuje malverzacije od strane poslodavaca i samo još više povećava mogućnost osвете prema prijaviteljima nepravilnosti.

Amandman 9.

Na članak 43.

Članak 43. mijenja se i glasi:

Postupci pokrenuti po odredbama Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (»Narodne novine«, br. 17/19) dovršit će se po odredbama toga Zakona, osim ako odredbe ovoga Zakona nisu povoljnije za prijavitelja nepravilnosti.

Obrazloženje: Budući da se zakon mijenja u dosta kategorija, a osobito ako budu prihvaćeni neki od amandmana, proizlazi kako će dosadašnji prijavitelji nepravilnosti biti u nepovoljnijem položaju te je stoga potrebno nadopuniti ovaj članak i omogućiti i dosadašnjih prijaviteljima nepravilnosti adekvatnu zaštitu. Također, kako je već navedeno, predmetna Direktiva je već dugo

na snazi, a iz ovakvog prijedloga zakona proizlazi da neće biti isto zaštićeni prijavitelji nepravilnosti po ova dva zakona. Dakle, predlagatelj zakona kasni s usklađivanjem (donošenjem) zakona, s čime su prijavitelji nepravilnosti po dosadašnjem zakonu itekako stavljeni u nepovoljniji položaj.

Za Klub zeleno-lijevog bloka,

Sandra Benčić, predsjednica

A handwritten signature in dark ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line extending to the right.